

nem šolskem svetu. To je vse hvale vredno, saj pa bi tudi bilo čudno, če bi se naši možje, ki imajo v tem besedo, še ne bili spametovali. Gosp. Tomaž Kunstič, dosedanji nadučitelj, je odšel iz Zdol dne 2. aprila. To je bilo pa za Zdolčane brž veliko veselje ter si le želijo, da pride na njegovo mesto mož, vreden njih zupanja. (Kar še pišete na dalje, ni za to, da se objavi in če se kaj v našem listu vzprejme, za to ni treba nič plačila. Ured.)

Iz Kozjega. (Okr. zastop.) Volitve v okrajni zastop, katere so se vršile 6., 8. in 10. t. m. izpale so prav dobro, kajti izvoljeni so v velikem posestvu samo dva nasprotna ali dvomljiva in v trgih trije nasprotni, to je pet udov nemške stranke, drugih 27 udov so vsi vrli Slovenci. Upamo, da bodo tudi volitve dne 5. majnika ravno tako izpadle, zatoraj pa tudi opominjamo vse izvoljene ude tega zastopa, da ednoglasno volijo dosedanjega gosp. načelnika dr. Rausch-a in dosedanje odbornike, kajti tota so nam v pretečeni dobi prav dobro gospodarili, priklad imamo za 13 % manj od leta 1890. Toraj živili! Volilci dne 5. majnika, bodite zložni in volite prave dobre in Vam znane poštene Slovence.

Izpod Pohorja. (Učiteljsko društvo) naše je zborovalo uni četrtek v Konjicah. Došlo je 20 gg. učiteljev in dve učiteljici. Na dnevnem redu je bilo prenašanje društvenih pravil. Nadučitelj g. Pavel Leitgeb iz Loč govoril je na vprašanje: „Kako se naj cesarska pesem v šoli obravnava, da se mladini ljubezen do cesarja in domovini vkorenini?“ Govor je bil zelo zanimiv in z veliko pazljivostjo smo poslušali razpravo tega vprašanja. Enoglasna hvala se izreče govorniku za govor. Gosp. učitelj Pirch iz Konjic govoril je obsirno o šolskih vrtih in pokazal, katere oddelke naj ta obseže. Po dokončanem zborovanju bil je skupni obed pri g. Druškoviču. Marsikateri napitnice so se napile in vesele pesmi so se slišale. Vsakemu udeležniku bode ta dan v spominu ostal. Omeniti je, da se je obeda udeležil tudi obče znani prijatelj šole in učiteljstva gospod župnik Slatinšek iz Št. Jungerta. V svoji napitnici, katera je veljala učiteljem Konjiškega okraja, opozoril je na vzajemno sodelovanje med učitelji in duhovniki, ker le na ta način je mogoče doseči smoter odgoje mladine.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Navada je doslej v drž. zboru, da obe hiši, gosposka in poslaniška, odgovorite na prestolni govor in je odgovor vselej tak, kakor ugaja večini v zboru. Ker pa sedaj ni v nobeni hiši večine, zato se svet vpraša, kaka da bosta ta odgovora. V gosposki hiši je tak odgovor že gotov in on je

vsem strankam po volji, da-si ga je grof Falkenhayn iz konservativne stranke sestavil, ni pa še gotovo, če se v poslaniški hiši zedinijo vse stranke v eden odgovor ali adresu, kakor se ji pravi. Nemški liberalci bi radi, da vzprejme zbor njih adresu, to pa ni mogoče, ker ima poljski klub že svojo adresu, ki ugaja tudi klubu konservativcev in najbrž dobi tedaj le-ta večino v zboru. Se ve, da se izgodi to le tačas, ako so za-njo vse druge stranke razven nemških liberalcev in njih repa, nemških nacionalcov. Teh adresa pade pa potem pod klop. — Na Štajarskem je zadnja tri leta 141 trgovcev napovedalo krido t. j., da nima več, s čem da plača svoje dolge. To pač ni prijetno znamenje. — V Gradci je imelo kat. polit. društvo v ponedeljek veliko zborovanje. To društvo ima veliko moči na politiko naših nemških konservativcev. — Dvesto let obstoji že koroški pešpolk št. 7 in praznuje dne 23. in 24. junija slovesno spomin na to dobo. — Slov. društvo „Straža“ zboruje dne 13. maja v Celovci in pride več važnih stvari v posvetovanje. — Kranjska dežela obhaja za dve leti dvestoletnico svojega zgodovinarja, barona Valvazorja. Pripravlja se do one dobe velik spomenik za-nj: postavi se pa najbrž v Ljubljani. — V Gorici se vidi sedaj že vendar-le na štacunah slov. napisov in kar je več, laški omikanci pusté jih na miru. Prej pa so jih radi z blatom obdelali. — Drž. uradniki v Trstu prosijo, naj se jim vzviša plača ter se bojé, da postane živež v mestu poslej dražji, ker dobijo tudi tje dace ali štibro na vžitnino. — Hrv. sabor ali dež. zbor snide se dne 22. maja in dobi v posvetovanje načrt postave, vsled katere se uravna zemljiščna odveza. Načrt je na korist Madjarov ter vzame hrv. deželi blizu 2 milj. gold., do katerih ima pravico. „Narodni“ poslanci pa bodo gotovo vzprejeli ta načrt, sicer pa bi pri Madjarih prišli v zamero. Tega pa Bog ne daj! — Ogerska vlada raznaša vest, da ima drž. kaso sedaj bolj polno, kakor le kedaj in sicer zato, ker se vplačuje davek bolj v redu. No, enako poročilo dobimo vselej, vsako leto v spomladi, na konci leta pa jim ravno tako gotovo manjka vsako leto denarja. Kam torej le kje pride?

Vunanje države. Blizu Rima je v četrtek razletela neka smodniška tovarna in je napravila veliko škode po mestu, zlasti po cerkvah, nekaj tudi v vatikanskih poslopjih, kjer živé sv. Oče Leon XIII. Straha je bilo veliko v mestu, ker ljudje dolgo niso vedeli, kaj da se je zgodilo. — Po vsej Italiji imajo delalci jutri, dne 1. majnika, „svoj praznik“, ali vlada jim ga doslej še ni privolila, ker se boji, da bi kje ne nastali nemiri. — Francoska vlada je razpustila „društvo rodobjubov“, ker je delalo zoper republiko. Sedaj pa se boji vlada še bolj tega društva ter meni, da ruje

ono na tihem zoper njo. Zato pa stika marljivo po hišah tistih mož, ki so bili udje društva in prav bi jej bilo, ko bi kaj našla, da bi lahko poslej vtaknila te može v luknjo. Doslej še ni našla ničesar. — V Angliji bodo iz ljudskih šol odpravili učnino in sicer za to, ker jim nesejo davki dovolj denarja, več, kakor ga je državi treba. — V Berlinu je umrl 91 let stari maršal Moltke, tisti ki je izdelal načrte za zadnje vojske proti Avstriji in potlej proti Franciji. Ker so bile vojske za Nemško državo srečne, zato je maršal bil pri Nemcih v visoki časti. Pavijo, da jo je maršal tudi zaslužil. — Ruski veliki knez Nikolaj, brat cesarjev, je umrl. — Rusko vojaštvo se premenjuje ob avstrijskih in nemških mejah, toda neki le zato, da pride boljših vojakov na meje, slabi pa se porinejo na vzhodne strani ruske države. — Zopet se pravi, da se izklči Bolgarija za neodvisno t. j. da ne pripozna več sultana za svojega gospoda ter mu tedaj ne plača več davka. To pa se pač ne izgodi še tako hitro, ker so sosednje države zoper to. — Srbski vladi je na poti kraljica Natalija in zato dela z vso silo na to, da se kraljica izseli iz Belega grada in gre, če jo je volja, na ruska svoja posestva ali kamor ji bolje sodi. — Na Turškem niso tako srečni, kakor pri nas Madžari, ter imajo v drž. kasah sušo. Tudi novi finančni minister jim jih ne more napolniti. — Iz Afrike se poroča, da je abesinski neguš Menelik sklenil sedaj s francosko vlado neko zavezo in sicer zoper Italijane. In to je mogoče, če tudi francoska vlada ne da veljati take zaveze. — V južno Ameriko se ne smejo več naseliti ljudje iz nemške in ruske države. Tam so jih torej že tudi siti. — V serverni Ameriki ima predsednik republike „združenih držav“, Harrison za svojo rabo železniški voz, ki stane 80 000 gld. v našem denarju. To se ljudem zdi pa že tudi v Ameriki za potrato.

Za poduk in kratek čas.

Turki v Podravji leta 1532.

Napisal J. Sattler.

„O vdova tožna, zapuščena,
Ti mati toliko sirot,
S krvjo, solzami napojena,
Ki bo poznal le, nič dobrot,
Oj mati vdanega ti sina,
Oj, zlata mati — domovina!“
Gregorčič.

Kadar čitamo zgodovino svoje domovine, predočujemo si vse one vesele in žalostne dogodke, katere so doživeli predniki naši. Mi gledamo njih radost in žalost, mi čujemo njih petje in njih jok. Žal, da nam povestnica naša le malo veselega poroča; vsaka stran je polna trpljenja in nadlog; zares smemo mi reči, da

je pisana s krvjo in solzami, z ognjem in mečem. Vendar pa nas tolaži in osrečuje tudi ta tožna zgodovina, ker nam pravi, da so očetje naši prebili groznejšo bedo, kakor more nas kedaj zadeti; ako slovenskega naroda ni ugonobilo stoletno in stoletno zatiranje, ne bodo tudi nas uničile današnje nezgode.

Razgrniti hočem tu le jeden majhen listek iz zgodovine naše, ki nam opisuje najhujši turški naval v slovensko Podravje. Videli bodemo, koliko zlega in gorja so Slovencem v teh krajih prizadeli divji Turki pred 359 leti. Dandanes sicer ne pustošijo ti divjaki rodne naše zemlje, turška krdela ne požigajo več naših cerkev in vasi, janičarji ne pobijajo več naših starčkov in žen, ne plenijo več naših dečkov in deklet; ali drug vrag bi nas rad strl in in pokončal; to so novodobni Turki: nemškutarji, šulvereinarji in südmarkovei, ki nam hoté vzeti materni jezik, ki nas hoté pregnati s tiste zemlje, katera je napojena s krvjo in solzami prednikov naših. Bojevati se nam je torej tudi še dandanes; ali ta boj ni krvav. Braniti moramo slovenska tla in pravice svoje z orožjem značajnosti; to je, okleniti se nam je tako tesno in goreče predragega domovja, kakor se otrok oklepa mile svoje matere, ker je ona jedina in najboljša. V tej borbi pa nas ravno krepi in junaci spomin na davne čase.

Kakih osemindvajsetkrat so Turki prihrumeli na slovenski Štajer. Največ so trpeli sevé kraji ob meji proti Hrvatskeji in Ogerskeji; leta 1532 so pa divjali po Slovenskih Goricah in po vsem Podravji od Mute do Haloz. To leto je mogočni turški cesar Sulejman II. sam peljal silno vojsko, ki je štela 140.000 mož in 120 topov (kanonov) skozi Ogersko proti Dunaju. Meseca avgusta je bil že blizu avstrijske meje. Kralj Ferdinand je na Dunaju nabiral veliko vojsko za obrambo stolnega mesta; vendar Turčin ni prodril do njega, ker mu jo to za branil slovanski junak. Hrvatski povelnik Nikolaj Jurišič se je ravno odpravil s 28 konjiki proti Dunaju, kar prideró prva turška krdela pred mesto Kisek, blizu štajerske meje. Kisek je bila majhna in slaba trdnjavica; vendar je iz okolice bežal vanjo, kdor koli je mogel. Zvedeni in pogumni Jurišič oboroži za silo 700 kmetov in z njimi hlabro brani mestne zidove zoper nevernike, katerih je bilo, kakor listja in trave. Veliki vezir Ibrahim je po vinogradih okrog razstavil topove in neprestano streljal proti mestu.

Turki so delali podkope in se ljuto zagajali v trdnjavico; toda Jurišič je srčno odbijal vse naskoke. Curkoma je tekla kri. Dne 28. avgusta so Kiseški junaki odbili devetnajsti in zadnji naval. Trdnjavica je bila skoro do čista porušena. Zdaj se je Jurišič jel pogajati.